

Somnoroase păsărele

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele –
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină –
Dormi în pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce –
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie –
Noapte bună!

Ce te legeni?...

– Ce te legeni, codrule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu crengile la pământ?
– De ce nu m-aș legăna,
Dacă trece vremea mea!
Ziua scade, noaptea crește
Și frunzișul mi-l rărește.

EMIL GÂRLEANU (1878-1914)

Grândăcelul

Cum venise pe lume, nici el nu-și dădea seama. S-a trezit ca dintr-un somn și parcă era de când pământul. Nu simțise nici durere, nici bucurie. Și mult își muncise gândul cum răsărise, și-al cui era? Mic cât un fir de linte, mișca piciorușele fragede și ocolea, de pe margini, frunzișoara care-l adăpostise.

Într-o zi încercă o pornire lăuntrică: ieși de sub umbra răcoroasă și dădu buzna afară, în ploaia de lumină. Atunci rămase pe loc, orbit de atâta strălucire. Încetul cu încetul îi veni inima la loc și îndrăzni: deschise ochișorii mai mult, mai tare, mai mari, îi deschise în sfârșit bine-bine și privi în sus. Se făcuse parcă mai mititel decât fusese. Cu câtă strălucire, ce adânc și albastru se dezvelea cerul! Și ce minune! cu ochișorii lui mărunți, cât niște fire de colb, îl cuprindea întreg. Și ce întunecime, câtă umezeală sub frunzișoara lui. Ce căutase dânsul acolo? Iar din mijlocul tăriei albastre, un bulgăre de aur aprins arunca văpăi.

Tresări. Era el altul? Piciorușele nu mai erau ale lui de scânteiau așa? Și mai era îmbrăcat în aur! Căci și trupușorul lui, pe care și-l vedea pentru întâia oară, scânteia. Nu cumva era o fărâmiță căzută de acolo, de sus, o fărâmiță de lumină închegată, rătăcită pe pământ? Și, ca o adevărită, pe țărâna neagră trupul aruncă o lumină dulce. Ce se mai întreba! Fără îndoială, de acolo căzuse, acolo trebuia să se întoarcă. Dar ce depărtare. Și cum să ajungă? Privi în sus; și atunci, deasupra căpușorului, zări lujerul unui crin ce se ridica așa de înalt, că parcă floarea din vârful își deschidea paharul chiar dedesubtul bulgărului de aur, să-i culeagă razele.

În mintea lui își înjgheabă planul. Să se suie pe lujer în sus, să meargă, să meargă și să meargă până în vârful; și de acolo, la bulgărul de aur, din care credea că se desfăcuse: o săritură, – sau o vedea el ce-o face.

Atunci se mișcă din nou, și după ce trecu peste un grăunte de piatră cât un munte și coborî dincolo, se trezi la rădăcina crinului. Se odihni o clipă, apoi la drum, băiete! Mai întâi se rostogoli de pe tulpina lucie de câteva ori în țărână. Văzând asta, se ridică pe piciorușele dinapoi și, fără să știe pentru ce, cu cele dinainte își făcu, moșnegește, cruce. Pe urmă încercă din nou și văzu că poate. Luciu i se păruse lujerul crinului, și când colo avea

CUPRINS

Mihai Eminescu (1850–1889)	5
<i>Somnoroase păsărele</i>	5
<i>Ce te legeni?...</i>	5
<i>Revedere</i>	6
George Topîrceanu (1886–1937)	9
<i>Acceleratul</i>	9
<i>Câți ca voi!</i>	10
<i>Balada unui greier mic</i>	11
George Coșbuc (1866–1918)	13
<i>Povestea găștelor</i>	13
<i>Săniuța</i>	14
<i>Iarna pe uliță</i>	15
Emil Gârleanu (1878–1914)	19
<i>Gândăcelul</i>	19
<i>Puișorii</i>	20
Ion Creangă (1837–1889)	23
<i>Fata babei și fata moșneagului</i>	23
<i>La cireșe</i>	28
Grigore Alexandrescu (1810–1885)	31
<i>Boul și vițelul</i>	31
Vasile Alecsandri (1821–1890)	33
<i>Oaspeții primăverii</i>	33
<i>Iarna</i>	33
<i>Viscolul</i>	34
Dimitrie Bolintineanu (1819–1872)	35
<i>Muma lui Ștefan cel Mare</i>	35
Petre Ispirescu (1830–1887)	37
<i>Prâslea cel voinic și merele de aur</i>	37
Ioan Slavici (1848–1925)	49
<i>Ileana cea Șireată</i>	49
Barbu Ștefănescu Delavrancea (1858–1917)	59
<i>Neghiniță</i>	59

<i>Bunica</i>	67
Alexandru (Alec) Donici (1806–1865)	71
<i>Greierul și furnica</i>	71
<i>Musca</i>	71
Octavian Goga (1881–1938)	73
<i>Dăscălița</i>	73
Elena Farago (1878–1954)	77
<i>Cățelușul șchiop</i>	77
<i>Gândăcelul</i>	78
<i>Furnica</i>	79
<i>De ziua mamei</i>	80
Ștefan Octavian Iosif (1875–1913)	81
<i>Bunica</i>	81
<i>Înfloresc grădinile (Cântec de primăvară)</i>	81
Ioan Alexandru Brătescu-Voinești (1868–1946)	83
<i>Puiul</i>	83
Proverbe românești	87
Ghicitori	91
<i>Legenda lacrimioarelor</i>	93
Hans Christian Andresen (1805–1875)	95
<i>Rățușca cea urâtă</i>	95
La Fontaine (1621–1695)	103
<i>Greierele și furnica</i>	103
<i>Corbul și vulpea</i>	103
Frații Grimm (Jacob Ludwig Carl Grimm 1785–1863 și Wilhelm Carl Grimm 1786–1859)	105
<i>Hansel și Gretel</i>	105
Charlea Perrault (1628–1703)	115
<i>Motanul încălțat</i>	115
Edmondo de Amicis (1846–1908)	119
<i>Cuore. Inimă de copil (fragment)</i>	119
L. Frank Baum (1856–1919)	127
<i>Vrăjitorul din Oz</i>	127
Lewis Carroll (1832–1898)	131
<i>Alice în Țara Minunilor (fragmente)</i>	131